

Korte mededelingen Korte mededelingen Korte me edelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte me

Peritrechus lundii weer in Nederland waargenomen (Heteroptera: Lygaeidae)

Op 26 mei en 4 juni 1994 werd aan de westkant van de Strabrechtse Hei bij regenachtig weer een groot aantal exemplaren van *Peritrechus lundii* (Gmelin) aangetroffen. In de eerste helft van deze eeuw kwam deze soort verspreid in het midden en zuiden van ons land voor (Aukema, 1989; fig. 1). De laatste vondst dateert uit 1950.

De vindplaats lag middenin een schapenwei rond een in 1993 gegraven poel. De grond rond de poel was vrij schraal en de open vegetatie werd gekenmerkt door reigersbek (*Erodium cicutarium* (L.) L'Hérit), kleine ooievaarsbek (*Geranium pusillum* L.), akker-vergeet-mij-nietje (*Myosotis arvensis* (L.) Hill), akkerviooltje (*Viola arvensis* Murray), veldereprijs (*Veronica arvensis* L.) en tijmereprijs (*Veronica serpyllifolia* L.). Verder van de oever trad wat verruiging op met gewoon duizendblad (*Achillea millefolium* L.) en akkerdistel (*Cirsium arvense* (L.) Scop.). Andere wanten die verzameld werden waren *Saldula orthochila* (Fieber), *Chlamydatus pulicarius* (Fallén), *Chlamydatus saltitans* (Fallén), *Pachytomella parallela* (Meyer-Dür), *Anthocoris confusus* (Reuter), *Cymus clavicolus* (Fallén), *Ischnocoris angustulus* (Boheman), *Peritrechus geniculatus* (Hahn), *Megalonotus chiragra* (Fabricius), *Rhopalus parumpunctatus* Schilling en *Thyreocoris scarabeoides* (Linnaeus).

In augustus 1994 werd in de tuin van de Plantenziektenkundige Dienst in Wageningen eveneens een omvangrijke populatie van de soort ontdekt op een ruderaal overhoekje. In een boomgaard in St Oedenrode werd één mannetje van *P. lundii* aangetroffen in een boomband, die tussen 29 juli en 6 december 1994 rond de stam van een appelboom was be-

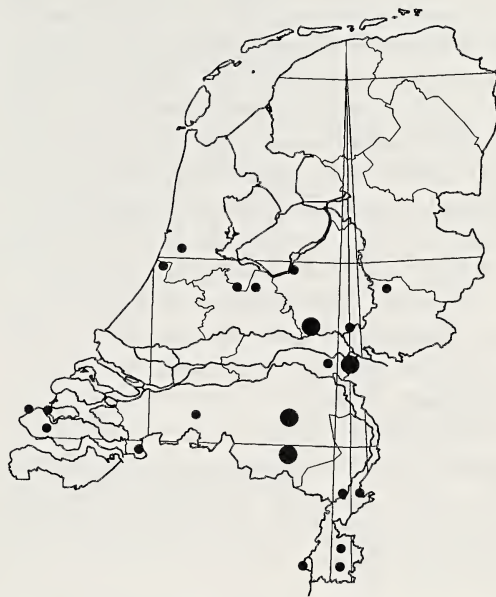

Fig. 1. De verspreiding van *Peritrechus lundii* in Nederland. Kleine stippen: vangsten tot en met 1960; grote stippen: vangsten na 1960.

vestigd (onderzoek L. H. M. Blommers et al., de Schuilenburg, Lienden). Een vierde recente vondst komt op naam van C. F. M. den Bieman, die op 16 mei 1996 één vrouwtje verzamelde te Berg en Dal.

Peritrechus lundii komt voor in Europa en het Middellandse-zeegebied, van Schotland en Midden-Scandinavië in het noorden tot Algerije in het zuiden (Wagner, 1966). Uit België zijn slechts oude vondsten bekend van vóór 1950 uit de provincies Antwerpen, Brussel, Luxemburg en West-Vlaanderen (Bosmans, 1978) en in Luxemburg is zij tamelijk zeldzaam (Reichling & Gerend, 1992). In het aan Nederland grenzende deel van Duitsland werd zij in Nordrhein-Westfalen na 1944 niet meer waargenomen (Kott & Hoffmann, 1992) en uit Noordwest-Duitsland is zij alleen bekend uit het Emsland (Wagner & Weber, 1967).

Volgens Stichel (1957-1962) komt *Peritrechus lundii* voor in moskussentjes en tussen afgevallen blad in loofbossen. Southwood & Leston (1959) omschrijven de biotoop als cultuurgrond, omringd door bos- of houtwallen, maar noemen ook zandheuvels, heideterreinen en weidegronden. Wagner (1966) noemt haar een bodemdier, dat zowel voorkomt in zand- en heidegebieden als op cultuurgrond. De volwassen dieren overwinteren in strooisel of onder boomschors, vaak in grote aantallen bij elkaar (Southwood & Leston, 1959). Laat in het voorjaar komen zij te voorschijn om zich voort te planten. Larven zijn aanwezig in juni en juli, en tegen het eind van juli zijn er hoofdzakelijk adulten van de nieuwe generatie aanwezig.

Aukema (1994) geeft *Peritrechus lundii* op als mogelijk in Nederland uitgestorven. Ook in de aan Nederland grenzende gebieden in Duitsland en België is zij na 1950 niet meer waargenomen. Gezien de ver uit elkaar liggende nieuwe vindplaatsen komt zij momenteel echter verspreid in Zuidoost-Nederland voor en wellicht is zij nooit helemaal uit ons land verdwenen.

Dankwoord

De auteurs danken L. H. M. Blommers en C. F. M. den Bieman voor het beschikbaar stellen van materiaal.

Literatuur

- AUKEMA, B., 1989. Annotated checklist of Hemiptera-Heteroptera of The Netherlands. – *Tijdschr. Ent.* 132: 1-104.
- AUKEMA, B., 1994. Zeldzame terrestrische wantsen en natuurontwikkeling (Heteroptera). – *Ent. Ber., Amst* 54: 95-102.
- BOSMANS, R., 1978. Voorkomen van de Belgische want-
sen IV: Lygaeidae Schilling. – *Biol. Jb. Dodonaea* 46: 61-85.
- KOTT, P. & H. J. HOFFMANN, 1992. Die Wanzen von Nordrhein-Westfalen (Hemiptera, Heteroptera). – *Ent. Mitt. Löbbecke Mus. + Aquazoo* 6: 91-119.
- SOUTHWOOD, T. R. E. & D. LESTON, 1959. *Land and water bugs of the British Isles*: i-xi, 1-436. Warne, London & New York.
- REICHLING, L. & R. GEREND, 1994. Liste des Hétéroptères du Grand-Duché de Luxembourg. – *Bull. Soc. Nat. luxemb.* 95: 273-286.
- STICHEL, W., 1957-1962. *Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen. II. Europa (Hemiptera Heteroptera Europaea)* 4: 1-838. Stichel, Berlin-Hermsdorf.
- WAGNER, E., 1966. Wanzen oder Heteropteren. I. Pentatomorpha. – *Tierw. Dtl.* 54: i-vi, 1-235.
- WAGNER, E. & H. H. WEBER, 1967. Die Heteropterenfauna Nordwestdeutschlands. – *Schr. naturw. Ver. Schlesw.-Holst.* 37: 5-35.

Dik Hermes, Drossaardstraat 24, 5663 ER Geldrop.

Berend Aukema, Plantenziektenkundige Dienst, Sectie Entomologie, Postbus 9102, 6700 HC Wageningen.